

Dansk Kvalitetsmodel på det sociale område

Lokale retningslinjer for indflydelse på eget liv

Dansk kvalitetsmodel på det sociale område er igangsat af regionerne og Danske Regioner i fællesskab. Alle regionale, sociale tilbud efter §§ 66, 104, 107 og 108 i serviceloven er omfattet af kvalitetsmodellen.

I et samarbejde mellem regionerne er der udviklet kvalitetsstandarder inden for udvalgte temaområder. Standarderne indebærer, at der udarbejdes en række retningsgivende dokumenter med retningslinjer for, hvordan arbejdet med standarderne finder sted i praksis på sociale tilbud. I Region Nordjylland udarbejdes dokumenterne på to niveauer:

- Et fælles niveau med *regionale retningslinjer*, der er gældende for alle tilbud i Speciaalsektoren.
- Et lokalt niveau med *lokale retningslinjer*, der er specifikt tilpasset målgruppen og indsatsen på det enkelte tilbud.

Dette dokument udgør tilbuddets lokale retningslinjer for arbejdet med kvalitetsmodellens standard for indflydelse på eget liv på tilbud efter §§ 66, 104, 107 og 108 i serviceloven.

INDHOLD

Dokumentoverblik	3
1 Indledning.....	4
Formål.....	4
2 Retningslinjer.....	5
Retningslinjer for hvordan borgernes ønsker til indflydelse løbende afdækkes, dokumenteres og revurderes.....	6
Retningslinjer for hvordan borgernes forudsætninger for indflydelse afdækkes, dokumenteres og revurderes.....	6
Retningslinjer for hvordan borgerne støttes i at udøve indflydelse; herunder hvordan der tages udgangspunkt i ønsker og forudsætninger	7
Særligt vedrørende sociale medier.....	8
Muligheder for indflydelse på det enkelte tilbud	9
3 Ansvar og dokumentation	10
Ansvarlig	10
Dokumentation.....	10
4 Referencer	11
5 Definition af begreber	12
_Toc122600656	

Dokumentoverblik

<p>Indhold: Lokale retningslinjer for indflydelse på eget liv baseret på dansk kvalitetsmodel</p>	<p>Anvendelsesområde: Sociale tilbud i Specialsektoren i Region Nordjylland efter §§ 66, 104, 107 og 108 i serviceloven</p>
<p>Målgruppe: Alle medarbejdere på Aktivitets- og Botilbud – CDH's sociale tilbud, der indgår i arbejdet med borgeren.</p>	<p>Sidst revideret: September/Oktober 2022</p>
<p>Dokumentindhold:</p> <p>Retningslinjer for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvordan borgerens ønsker til indflydelse løbende afdækkes, dokumenteres og revurderes • Hvordan borgerens forudsætninger for indflydelse afdækkes, dokumenteres og revurderes • Hvordan borgeren støttes i at udøve indflydelse; herunder hvordan der tages udgangspunkt i ønsker og forudsætninger 	

1 Indledning

Én af standarderne i Dansk kvalitetsmodel på det sociale område vedrører borgerens¹ indflydelse på eget liv. Vigtigheden af dette fokus understreges såvel i serviceloven som i socialtilsynets model, der blandt andet sætter fokus på, at barnet, den unge og den voksne borger lever et selvstændigt liv i overensstemmelse med egne ønsker og behov.

At have indflydelse på, hvordan man lever sit liv, er en menneskeret og en helt fundamental forudsætning for, at man kan udfolde sig og leve livet. For de mennesker, der bor på regionens tilbud, kan der være fysiske eller mentale betingelser, som udfordrer indflydelsen. Det kan eksempelvis komme til udtryk ved, at en borgers kommunikation om egne ønsker er udfordret eller ved, at borgerens forudsætninger vanskeliggør, at han eller hun kan realisere sine ønsker. Derfor stilles der store krav til medarbejderne på tilbuddene om at bringe den rette faglighed i spil og yde støtte til borgeren, så han eller hun kan lykkes i at gøre sin indflydelse gældende.

Formål

Standardens formål er at fremme borgerens muligheder for at få indflydelse på eget liv med udgangspunkt i borgerens ønsker og forudsætninger. Derudover skal standarden sikre, at medarbejdernes støtte forbedrer borgerens muligheder for livsudfoldelse.

Et kontinuerligt fokus på borgerens indflydelse kan antage flere former, men standarden lægger vægt på, at der arbejdes systematisk med at afdække borgerens ønsker, forudsætninger og behov for støtte til at gøre sin indflydelse gældende. Desuden skal afdækningen dokumenteres og revurderes løbende, så den udgør et opdateret grundlag for indsatsen, der bringes i spil de steder i praksis, hvor det giver mening.

Forudsætningen for at den enkelte oplever at mestre eget liv er forbundet med et miljø, hvor alle ytringer ses som kommunikation. Et miljø hvor udgangspunktet er, at den enkeltes ønsker og behov kan komme til udtryk på forskellig vis, og at den enkeltes kommunikative udtryk reageres på som meningsbærende for personens ønsker og behov.

¹ Der anvendes mange forskellige betegnelser for de mennesker, der benytter sig af Region Nordjyllands sociale tilbud: Borgeren, beboeren og brugeren, barnet og den unge. I dette dokument anvender vi den mest generelle betegnelse borgeren som dækkende for denne mangfoldighed af betegnelser. For mennesker med nedsat psykisk funktionsevne kan der være tale om, at deres interesser og rettigheder varetages af andre. For voksne kan der være repræsentation fra en værge eller pårørende. For børn og unge under 18 år er der særlige regler, idet de er under forældremyndighed. Dette betyder i praksis, at *borgeren* i beslutninger vedrørende eget liv kan være repræsenteret ved forældremyndighedsindehaver(e), værge eller pårørende.

2 Retningslinjer

I dette afsnit fremgår Aktivitets- og Botilbud – CDH's retningslinjer for løbende afdækning af borgernes ønsker og forudsætninger samt behov for støtte og indsats til at udøve indflydelse på eget liv.

I Aktivitets- og Botilbud - CDH tilegner medarbejderne sig viden om fagspecialerne samt faglige tilgange og metoder gennem eksempelvis obligatoriske uddannelsesaktiviteter. Disse understøtter arbejdet med indflydelse på eget liv, herunder at aflæse, støtte og udvikle borgerens muligheder for at udtrykke egne ønsker og perspektiver via for eksempel observationer, refleksioner og videoanalyse. Læs i øvrigt den lokale retningslinje "Faglige tilgange, metoder og resultater, da denne indgående beskriver de faglige tilgange og metoder der anvendes på Aktivitets- og Botilbud – CDH.

For at imødekomme og handle på den enkeltes ønsker til livet, må medarbejderne have kendskab til den enkeltes kommunikative udtryksform:

På døvblindeområdet tager kommunikationsafdækningen samt arbejdet med at udvikle den enkeltes kommunikative potentialer, sit udgangspunkt i den særlige døvblindepædagogiske tilgang, der er nødvendig i arbejdet med døvblindfødte. Her ligger fokus bl.a. på det kommunikative samspil, relationen mellem den døvblinde og omgivelserne, sprogkode/sprogforståelse f.eks. taktil kommunikation/taktile tegn, sansernes samspil mv.

På høretabsområdet tager kommunikationsafdækningen samt arbejdet med at fremme den enkeltes muligheder for kommunikation udgangspunkt i den særlige faglige viden, der er om arbejdet med mennesker med høretab. Der er især fokus på relationsarbejde og på borgerens sprogkode. F.eks. visuel kommunikation, tegnsprog, dansk med støttetegn.

For begge områder gælder det, at barnet/borgeren mødes med respekten for den enkeltes kommunikative forudsætninger/sprogkode med en grundforståelse om, at alle mennesker kommunikerer med de forudsætninger, de har, og at læsbarheden kan være en barriere for alle parter. Der tales om lav læsbarhed, når kommunikative udtryk ikke kan slås op i en ordbog. Læsbarheden går begge veje, det kan både være svært for partnere at aflæse en borger eller borgers kommunikation, men det kan også være svært for borger at aflæse partners kommunikation.

Forhandling om mening og betydning er en del af daglig praksis i en stræben efter den enkeltes indflydelse på eget liv. Det er medarbejdernes ansvar at søge viden om den enkeltes interesser og motivationsfaktorer som støtte og ledelinje ift. den enkeltes indflydelse på eget liv.

Det pædagogiske team i både bo- og dagtilbud har ansvaret for at arbejde med afdækning af og løbende dokumentere borgerens ønsker til, perspektiver på og forudsætninger for indflydelse i dagligdagen. Den løbende dokumentation er alle medarbejders ansvar.

Retningslinjer for hvordan borgernes ønsker til indflydelse løbende afdækkes, dokumenteres og revurderes

Indflydelse på eget liv handler om at leve i overensstemmelse med egne ønsker. Afdækningen af borgernes ønsker til indflydelse er derfor et vigtigt redskab i praksis.

- Borgerens ønsker beskrives i den individuelle plan. Dette gøres for hvert tema i den individuelle plan under feltet "Borgers/barnets/den unges egne ønsker og perspektiver".
- Allerede ved indflytning er der fokus på at afdække borgerens ønsker til indflydelse på eget liv.
- Afdækningen af borgerens ønsker til indflydelse udbygges løbende og skal både vedrøre:
 - Indflydelse i dagligdagen på tilbuddet på individuelt og kollektivt niveau, og
 - Borgerens perspektiver på, hvad der kendetegner et godt liv for netop ham eller hende.
- I tilfælde hvor borgerens kommunikation om egne ønsker er særligt udfordret, vil viden om ønsker bero på medarbejdernes faglige observationer. Der vil desuden kunne indhentes viden fra andre relevante parter i borgerens netværk. På børneområdet er det særligt relevant at inddrage forældremyndighedsindehaverne.
- Løbende observationer og erfaringer vedrørende borgerens ønsker dokumenteres i beboerdagbogen i Sensus One under temaet "Indflydelse på eget liv – eller i feltet "Borgers/barnets/den unges egne ønsker og perspektiver" under det relevante tema i den individuelle plan
- Afdækningen af borgerens ønsker til indflydelse skal løbende evalueres og revurderes, så det sikres, at den afspejler borgernes aktuelle situation. Resultatet af revurderingen beskrives i den individuelle plan i Sensus One under det tema, det relaterer sig til.

Retningslinjer for hvordan borgernes forudsætninger for indflydelse afdækkes, dokumenteres og revurderes

Der kan være psykiske, kognitive eller sociale problemer, der udfordrer barnet, den unge eller den voksne borgers muligheder for at opnå indflydelse på eget liv. "Afdækning af borgerens forudsætninger for indflydelse" er et redskab til at synliggøre og blive klogere på den enkeltes forudsætninger for at leve i overensstemmelse med hans eller hendes ønsker og perspektiver på et godt liv.

- Afdækningen af borgernes forudsætninger for indflydelse skal fremgå i den individuelle plan i Sensus One i feltet "Borgers/barnets/den unges behov for støtte og indsats" under de relevante temaer.
- Afdækningen skal foregå i et samarbejde, hvor relevante fagpersoner bidrager med viden om den enkeltes forudsætninger. Borgeren inddrages i det omfang, det er muligt.
- Tilbuddet skal så vidt muligt i samarbejde med borgeren tage stilling til, om afdækningen skal foregå med inddragelse af relevante parter i borgerens netværk. På børneområdet er forældremyndighedsindehaver relevant at inddrage.
- Det er relevant at inddrage afdækningen af de kommunikative ressourcer i forbindelse med afdækning af borgernes forudsætninger for indflydelse. Desuden kan der være relevant viden at hente i borgerens livshistorie.
- Den løbende dokumentation af borgerens forudsætninger for indflydelse på eget liv dokumenteres i beboerdagbogen i Sensus One under relevante temaer f.eks. temaet 'Indflydelse på eget liv'.
- Afdækningen af borgerens forudsætninger for indflydelse skal løbende evalueres og revurderes, så det sikres, at den afspejler den enkeltes aktuelle situation. Resultatet af revurderingen

beskrives i den individuelle plan i feltet "Borgers/barnets/den unges behov for støtte og indsats" under de relevante temaer.

Retningslinjer for hvordan borgerne støttes i at udøve indflydelse; herunder hvordan der tages udgangspunkt i ønsker og forudsætninger

Det er vigtigt, at der er fokus på at give borgeren den støtte, som han eller hun har brug for i relation til at gøre sin indflydelse gældende. Her henvises også til retningslinjen "Faglige tilgange, metoder og resultater".

- Den støtte, borgeren ydes, skal både tage hensyn til borgerens ønsker og borgerens forudsætninger.
- Borgerens behov for støtte til at gøre sin indflydelse gældende dokumenteres i den individuelle plan i feltet "Borgerens behov for støtte og indsats" under det tema, som observationen relaterer sig til

Den opnåede viden skal resultere i en tydelig indsats beskrevet i den individuelle plan på henholdsvis bo- og dagtilbud. Der skal ligeledes i den individuelle plan beskrives hvilke metodiske tilgange, der anvendes til afdækningen samt i arbejdet med udvikling af indflydelse på eget liv.

Det forudsættes at alle medarbejdere i afdelingen / levegruppen kender den enkelte borgers kommunikative afdækning, afdækning af borgers forudsætninger for indflydelse på eget liv samt hvordan viden fra disse anvendes i daglig praksis. Der informeres løbende på blandt andet team-, tværfaglige- og personalemøder om ny viden der medfører ændringer i det daglige samarbejde med borger.

Der kan desuden være situationer, hvor medarbejdere vurderer, at det vil være til skade for borgeren, dennes værdighed eller sociale tryghed, såfremt han eller hun støttes i at indfri et ønske. Her kan der opstå et dilemma imellem på den ene side borgerens ret til selvbestemmelse og på den anden side medarbejdernes omsorgspligt. I disse situationer kan der trækkes på viden omkring lovgivning, faglige tilgange og metoder, kollegial sparring, tværfagligt samarbejde m.m.

Særligt vedrørende sociale medier

På Aktivitets- og Botilbud - CDH anerkender vi til fulde, at de sociale medier er en central del af nogle borgeres sociale liv, det gør sig gældende for enkelte borgere på døvblindeområdet og hos borgerne på høretabsområdet.

De sociale medier giver borgerne gode muligheder for samvær med ligesindede, og skaber en stor grad af selvstændighed fx i forhold til at opsøge interessefællesskaber og etablere samt vedligeholde sociale relationer. De sociale medier er desuden vigtige i forhold til at vedligeholde forbindelsen til venner og familie.

En del af den pædagogiske opgave er at understøtte borgerne i forhold til at være bevidste om og tænke over, hvordan sprog og beskeder påvirkes af online-kommunikation, hvordan de fremstår på de sociale medier og hvilke signaler de kan sende til andre.

Vi har fokus på en åben kultur, hvor borgerne trygt kan søge hjælp og vejledning, hvis der opstår problemer. Medarbejderne respekterer og viser interesse for borgernes brug af de sociale medier – og er løbende i dialog med borgerne om, hvad de oplever online.

Dokumentation

Det pædagogiske team undersøger og afdækker sammen med borgeren hvilke ønsker denne har i relation til sociale medier samt om vedkommende har de nødvendige digitale kompetencer.

Dette dokumenteres i den individuelle plan under temaet "Relationer" for voksenområdet samt "Venskabsforhold" på børneområdet. Udover dette dokumenteres der på børneområdet løbende i dagbogen under temaerne "Følelsesmæssige og adfærdsmæssige forhold" – type "Adfærd, kontakt og socialt samspil". På voksenområdet dokumenteres under temaet "Relationer" – evt. typen "Indgå i samspil og kontakt".

Hvordan tilbuddet forebygger, at borger udsætter sig selv eller andre for ubehagelige oplevelser og digitale overgreb

Vi er bevidste om, at borgerne er i en særlig risiko for krænkelser og overgreb via de sociale medier grundet deres kognitive udfordringer/funktionsniveauer. De kan have tekniske færdigheder, men samtidig have sociale og kommunikative udfordringer og dermed mangle de kompetencer, der er nødvendige for at begå sig digitalt og tage vare på sig selv og andre.

Den forebyggende indsats tager udgangspunkt i nedenstående med fokus på at medarbejderne fungerer som gode digitale rollemodeller:

- Inddragende og dialogbaseret tilgang med borgerne om brugen af sociale medier
- Medarbejdere i tilbuddet er opdateret med viden, indsigt og kompetencer med henblik på at støtte borgerne i anvendelsen af sociale medier
- Medarbejderne har viden om grænsesætning, selveksposering og privatliv, og kan vejlede borgerne heri.
- Medarbejderne har viden om, hvilken rolle de sociale medier spiller i forhold til seksualitet, kærester, mv., og kan vejlede borgere heri.
- Medarbejdere støtter borgerne i at være del af positive, hensigtsmæssige digitale fællesskaber på de sociale medier
- Medarbejdere øger borgernes forståelse for, hvordan sprog og beskeder påvirker dem selv og andre samt redskaber til at styrke den gode tone
- Medarbejdere i tilbuddet har viden om dynamikker i og konsekvenser af digital mobning
- Medarbejdere i tilbuddet forholder sig aktivt til, hvordan digital mobning kan forebygges.

Der henvises til Socialstyrelsens [Faglig vejledning til socialtilsynene om sociale medier](#), der beskriver konkrete områder og problemstillinger, som kan være relevante at sætte fokus på.

Muligheder for indflydelse på det enkelte tilbud

Der er i det daglige samarbejde fokus på at skabe viden hos den enkelte borger om hvor og hvornår der er mulighed for indflydelse samt på hvad det er muligt at have indflydelse. For borgere med store udfordringer ift. at udtrykke egne ønsker på grund af kognitive og eller kommunikative funktionsnedsættelser tages der udgangspunkt i medarbejdernes viden, observationer og refleksioner. Dette sker med udgangspunkt i den enkeltes forudsætninger samt den viden medarbejderne har fra blandt andet den kommunikative afdækning m.m. Se i øvrigt retningslinjerne "Faglige tilgange, metoder og resultater" samt "Kommunikation".

Hvis der er langt fra borgerens nuværende situation til borgerens ønsker for fremtiden, kan det være en god idé at gå i dialog om, hvilke små skridt der kan føre i den rigtige retning og hvilke udfordringer borgeren har brug for støtte til at håndtere. Herved bliver det synligt, hvilke trin der er nødvendige for at nå frem til det, borgeren drømmer om.

På Aktivitets- og Botilbud - CDH arbejdes der med tre niveauer i forhold til indflydelse på eget liv:

Individniveau: Indflydelse på egen dagligdag – eget nære liv

- Borgeren er aktivt deltagende i eget liv ud fra egne forudsætninger med den rette støtte og indsats.
- Såfremt borgeren ikke er i stand til selv at udtrykke egne ønsker til indflydelse på eget liv vil viden om ønsker bero på medarbejdernes faglige observationer. Herudover inddrages forældremyndighedsindehaver/værge, for også her igennem at sikre indflydelse. Dette sker gennem det løbende samarbejde, værgemøder samt videoanalyse (døvblindeområdet).
- Borgeren bør så vidt muligt altid deltage i eget statusmøde, dette i et omfang ud fra individuelle hensyn og forudsætninger.
- I den individuelle plan skal det beskrives, hvorvidt borgeren deltager i statusmøde, og hvilke pædagogiske overvejelser der ligger til grund for dette.

Fællesskabsniveau: Mulighed for at have indflydelse på, hvad der sker i botilbuddet/dagtilbuddet

- Dette sker blandt andet på borgermøder og brugermøder. Nogle borgere vil selv komme med emner/bud på aktiviteter, andre vil være med uden at være direkte aktive. Andre igen vil helt fravælge et fællesmøde. Dette beskrives i den individuelle plan.
- Forældremyndighedsindehavere/værger inviteres til at deltage i møder, hvor de på vegne af borgeren kan komme med ønsker til det fælles i bo- og dagtilbuddet.

Organisatorisk niveau:

- En gang årligt holdes fælles arrangement for borgere og forældre/pårørende.
- Ved behov holdes fælles møde for alle værger i tilbuddet.

3

Ansvar og dokumentation

Ansvarlig

Tilbudslederen har det overordnede ansvar for tilbuddets arbejde med kvalitetsmodellens standard for Indflydelse på eget liv; herunder for arbejdet med de regionale retningslinjer, tilbuddets lokale retningslinjer og kvalitetsmodellens øvrige trin.

På Aktivitets- og Botilbud – CDH er der udpeget en gruppe af ressourcepersoner med fokus på Dansk Kvalitetsmodel – borgerrettede retningslinjer. Denne gruppe skal understøtte de øvrige medarbejders arbejde med retningslinjer herunder dokumentation.

Tilbudsleder og afdelingsledere har sammen med ressourcepersongruppen ansvar for revidering og implementering af retningslinjer i praksis.

Det pædagogiske personale på botilbuddene og Aktivitets- og samværstilbuddet har ansvaret for at borgerens afdækning / mål og delmål udarbejdes og løbende evalueres og revideres, samt at der arbejdes med at inddrage viden fra denne i samarbejdet med borgeren.

Dokumentation

Tilbudsleder har ansvar for at sikre, at der foreligger dokumentation for, at man på tilbuddet arbejder i overensstemmelse med kravene i kvalitetsmodellens standard for indflydelse på eget liv og herunder de regionale retningslinjer. En række mere konkrete dokumentationskrav er desuden beskrevet i "Dokumentationshåndbog for tilbud på voksenområdet i Speciaalsektoren" samt "Dokumentationshåndbog for tilbud på børneområdet i Speciaalsektoren".

4 Referencer

- Lov om social service
- Dansk kvalitetsmodel standarder på det sociale område [Link](#)
- Specialektorens regionale retningslinjer baseret på dansk kvalitetsmodel standarder på det sociale område [Link](#)
- Brugerundersøgelser i Specialektoren i Region Nordjylland [Link](#)
- [Link til side med beskrivelser af:](#)
 - Specialektorens dokumentationsgrundlag
 - Dokumentationshåndbog for voksenområdet
 - Dokumentationshåndbog for børneområdet
 - Indikator katalog for voksenområdet
 - Indikator katalog for børneområdet
- Socialtilsyn Nord [Link](#)

5 Definition af begreber

Brugerinddragelse og brugerindflydelse

Inddragelse og indflydelse finder sted i et samspil mellem mennesker. Borgerens forudsætninger for og ønsker til indflydelse kan således variere alt efter den sammenhæng, borgeren indgår i.

Begrebet *brugerinddragelse* dækker i Dansk kvalitetsmodel på det sociale område alle niveauer for inddragelse fra høringsret over medbestemmelse til selvbestemmelse og regulær brugerstyring. Begrebet *brugerindflydelse* anvendes alene som betegnelse for de forhold, hvor borgerens aftryk på beslutninger er tydelig. Brugerinddragelse er en forudsætning for, at den enkelte kan få indflydelse på eget liv.

Borger

Der anvendes mange forskellige betegnelser for de mennesker, der benytter sig af Region Nordjyllands sociale tilbud: Borgeren, beboeren og brugeren, barnet og den unge. I dette dokument anvender vi den mest generelle betegnelse *borgeren* som dækkende for denne mangfoldighed af betegnelser.

For mennesker med nedsat psykisk funktionsevne kan der være tale om, at deres interesser og rettigheder varetages af andre. For voksne kan der være repræsentation fra en værge eller en pårørende. For børn og unge under 18 år er der særlige regler, idet de er under forældremyndighed. Det betyder i praksis, at *borgeren* i beslutninger vedrørende eget liv kan være repræsenteret ved forældremyndighedsindehaver(e), værge eller pårørende.

Faglig tilgang og metode

En *faglig tilgang* skal forstås som en ramme, inden for hvilken tilbuddets indsatser leveres. Den faglige tilgang har indflydelse på, hvordan de enkelte indsatser leveres på tilbuddet og på de metoder, indsatsen leveres efter. En *metode* er kendetegnet ved følgende tre faktorer:

Intentionalitet: Der er et klart mål og en intention med arbejdet (herunder en ide om den effekt, man ønsker at opnå).

Systematik: Der er en systematik og struktur, som gør, at fremgangsmåden lader sig reproducere.

Instrumentalitet: Der er en klar ide om hvilke midler, der anvendes for at nå målet (f.eks. modeller, teknikker, redskaber, værktøj og instrumenter).

Retningsgivende dokumenter

Kvalitetsmodellens standarder stiller krav om, at der udarbejdes retningsgivende dokumenter. Dette er en samlet betegnelse for de forskellige typer af beskrivelser af arbejdsgange med videre, der giver retning for det daglige arbejde på tilbuddene. Retningsgivende dokumenter kan således bestå af vejledninger, procedurer og retningslinjer, der er udarbejdet på regionalt eller lokalt niveau.

Regionale retningslinjer:

En retningslinje beskriver formål, omfang og ansvar samt fremgangsmåder for løsning af konkrete opgaver. I Specialsektoren i Region Nordjylland er der udarbejdet regionale retningslinjer for alle standarder. Disse retningslinjer er gældende på tværs af tilbud og skal i forhold til det enkelte tilbud danne baggrund for udarbejdelse af lokale retningslinjer, der er specifikt tilpasset målgruppen og indsatsen på det pågældende sted.

Lokale retningslinjer:

En lokal retningslinje beskriver arbejdet med en standard på tilbudsniveau; herunder *formålet* med arbejdet, *hvordan* arbejdet udføres, *hvem* der er ansvarlig for arbejdets udførelse samt *hvor og hvornår* arbejdet finder sted. Den lokale retningslinje skal være i overensstemmelse med de regionale retningslinjer på området.

Standarder

En standard er et mål for kvalitet med krav og anvisninger, som lægges til grund for løbende evaluering. Der er i kvalitetsmodellen udarbejdet en række fælles nationale standarder. Standarderne er generiske, hvilket betyder, at de gælder for alle regionale tilbud, der er omfattet af modellen, uanset målgruppe. De generiske standarder skal sikre høj faglig kvalitet i indsatsen på tværs målgrupper.

Bilag 1: Beskrivelse af tilbud og målgruppebeskrivelse

Beskrivelse af tilbuddet: Aktivitets- og Botilbud - CDH er et lands- og landsdelsdækkende helhedstilbud for børn og voksne med døvblindhed eller høretab. Tilbuddet er oprettet i 2019 som led i en omorganisering af det tidligere Center for Døvblindhed og Høretab.

Der tilbydes Botilbud jf. Serviceloven §66, §107 og §108 til borgere indenfor begge målgrupper samt Aktivitets- og samværstilbud jf. §104.

Der er desuden mulighed for visitering af borgere til aktivitets- og samværstilbuddet fra eksterne tilbud. Udover ordinære § 104 pladser samarbejder aktivitets- og samværstilbuddet med Undervisningsafdelingen i forhold til STU, hvor unge mellem 16 og 23 år tilbydes praktik enkelte dage om ugen.

På begge områder drives også specialundervisningstilbud for børn, unge og voksne med døvblindhed eller høretab, herunder STU samt vejledningscenter.

I Aktivitets- og Botilbud - CDH er der som en del af indsatsen mulighed for specialiseret behandling, herunder bl.a. fysioterapi, ergoterapi og mobility.

Målgruppebeskrivelse:

Døvblindhed:

Døvblindhed er en kombineret nedsættelse af syn og hørelse i en sådan grad, at det er vanskeligt for de nedsatte sanser at kompensere for hinanden. Døvblindhed er således en selvstændig funktionsnedsættelse.

Døvblindhed begrænser i varierende omfang deltagelse i aktiviteter og forhindrer fuld deltagelse i samfundet. Funktionsnedsættelsen påvirker det sociale liv, kommunikation, adgang til information, orientering og muligheden for at bevæge sig frit og sikkert omkring. For at bidrage til at kompensere for den kombinerede nedsættelse af syn og hørelse, bliver især den taktile sans vigtig. (Nordisk definition)

Målgruppen omfatter børn og voksne med medfødt døvblindhed, som har varierende behov for social- og specialpædagogisk bistand i form af kommunikativ støtte, guidning, tolkning og vejledning i forhold til strukturering af hverdagen, praktisk hjælp ved personlig hygiejne, måltider, praktiske opgaver samt evt. pleje i forhold til fysisk handicap og andre funktionsnedsættelser.

Børn og voksne med kombineret syns- og hørenedsættelse der har yderligere funktionsnedsættelser, og som har behov for et tilbud med fokus på totalkommunikation, herunder taktile tegn/tegnprog, konkrete, referenceobjekter m.m. De kan f. eks være diagnosticeret med Usher Syndrom.

Høretab:

Ved et høretab er hørelsen svækket som følge af en nedsat følsomhed overfor lyde. Høretab kan forekomme i varieret grad fra let til mild hørenedsættelse over moderat og svær hørenedsættelse til døvhed. Et høretab kan have indflydelse på udviklingen af sprog, kommunikation og sociale færdigheder.

Målgruppen omfatter børn, unge og voksne med høretab. Herudover kan målgruppen have andre funktionsnedsættelser, som f.eks. andre kommunikationshandicap, fysiske og/eller psykiske funktionsnedsættelser. Der er tale om en målgruppe med behov for social- og specialpædagogisk bistand i form af kommunikativ støtte, guidning, tolkning og vejledning i forhold til strukturering af hverdagen.

I tillæg til ovenstående tilbydes indsatser til borgere med nedenstående problematikker:

- Børn og voksne med blindhed/synsnedsættelser og andre funktionsnedsættelser, som har behov for et tilbud med fokus på totalkommunikation, herunder taktile tegn/tegnprog, konkrete, referenceobjekter m.m.
- Børn og voksne med kommunikative vanskeligheder, som har behov for et tilbud med fokus på totalkommunikation, herunder taktile tegn/tegnprog, konkrete, referenceobjekter m.m.

- Børn og voksne med én eller flere af ovenstående vanskeligheder samt autisme, hvor autisme ikke er hovedproblematik.

Børn og voksne med én eller flere af ovenstående vanskeligheder samt psykisk sårbarhed eller psykiske udfordringer, men hvor psykiske problemstillinger ikke er hovedproblematik

Yderligere oplysninger

Fakta om kvalitetsmodellen på det sociale område

Dansk Kvalitetsmodel på det sociale område er udviklet i et samarbejde mellem de 5 regioner og Danske Regioner.

Modellen er et resultat af de senere års øgede fokus på dokumentation og kvalitetsudvikling i den offentlige sektor. Et sådant fokus stiller større krav til de sociale tilbud om at kunne begrunde, beskrive og dokumentere den sociale indsats og dens virkninger. Og det stiller krav om løbende forbedring af indsatsen.

På det enkelte tilbud er kvalitetsmodellen et redskab, der muliggør faglig udvikling og læring blandt medarbejdere. For borgerne medfører modellen et øget fokus på en række centrale områder i indsatsen. Som konsekvens af modellens indførelse vil pårørende og offentligheden desuden kunne opnå større gennemsigtighed i tilbuddets indsats.

Du kan få mere viden om kvalitetsmodellen på det sociale område

- På Region Nordjyllands [hjemmeside om kvalitetsmodellen](#)
- På kvalitetsmodellens [nationale hjemmeside](#)

Fejl! Ingen tekst med den anførte typografi i dokumentet.

Specialektoren
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

Maj 2022

REGION NORDJYLLAND
– i gode hænder